

Föreläsningar

Forskarna vid QoG-institutet arbetar med många viktiga och intressanta frågor som spänner över många olika ämnen. En del av denna forskning är svårare än annan att diskutera i de teman vi plockat ihop baserat på variablerna i datamängden QoG Basic. Därför har vi bjudit in forskare och doktorander att ställa sig framför en filmkamera och där presentera delar av sina forskningsområden.

Filmerna, som har karaktären av korta föreläsningar på ungefär 10 minuter vardera, kan användas på olika sätt. De kan användas som fördjupning inom i något ämne eller som utgångspunkt för en diskussion. De kan också utgöra introduktionen till ett helt nytt ämnesområde. Den begränsade tiden gör att de kan användas som flipp, det vill säga att eleverna kan se dem hemma i lugn och ro varvid följande lektion kan ägnas åt att diskutera innehållet.

Upplägget på filmerna är som regel att de inleds med en kort presentation av föreläsaren och av det område hen forskar på. Beroende på ämne och fokus diskuteras därefter olika samband, utmaningar och möjligheter. Föreläsningen avrundas med en frågeställning eller en utmaning eller påstående för eleverna att fundera vidare kring.

För att filmerna skall vara så tillgängliga som möjligt har forskarna försök att hålla sig till ett vardagligt språk utan alltför abstrakta eller tekniska utsvävningar. Majoriteten av filmerna är på svenska, samtidigt är forskningen vid QoG-institutet global och många forskare har andra modersmål än just svenska. Det innebär att några filmer är på engelska och vi har i dessa sammanhang varit extra noggranna med att hålla språket så enkelt som möjligt.

Tillhörande varje föreläsning finns en mycket kort text. Texten är riktad till lärare och innehåller lite frågeställningar samt vidare hänvisning till artiklar eller annat relevant material för den som vill fördjupa sig.

Filmer

[Samhällsstyrningens kvalitet](#)

Professor Bo Rothstein berättar om vattenförsörjningsproblematiken och världen och hur Quality of Government institute växt fram ur frågeställningen varför vissa länder är mer framgångrika än andra på att leverera de tjänster som befolkningen behöver för ett bra liv.

[Vad är demokrati?](#)

PhD Marcia Grimes och PhD Frida Boräng diskuterar begreppet demokrati, vad det är och vad det inte är, samt faran med felaktiga förväntningar.

[Utmaningen med miljöpolicy](#)

Doktorand Marina Povitkinas föreläsning diskuterar några orsaker till varför nationella miljöpolicyer har så svårt att leda faktiska åtgärder.

[Att köpa röster](#)

Doktorand Elin Bergman lyfter fenomenet med röstköp och olika mekanismer som kan förklara detta.

[Jämställdhet och mödradödlighet](#)

PhD Amy Alexander pratar om den stora andel kvinnor som än idag dör i barnsäng – varje dag, och svårigheterna med att motverka detta trots att kunskap finns.

[Miljöutmaningarna och tilliten](#)

PhD Niklas Haring diskuterar varför vi som individer har så svårt för att här och nu ta ansvar för vår gemensamma globala miljö, samt lyfter några olika sätt på vilka samhällsinstitutionerna kan påverka våra beteenden.

Samhällsstyrningens kvalitet

Fördjupningstips till filmen Samhällsstyrningens kvalitet

[Bo Rothstein \(2015\): De samhälleliga institutionernas kvalitet \(Riksbankens Jubileumsfond\)](#)

[Demokrati är inte allt som behövs \(artikel i Forskning och Framsteg\)](#)

[Vatten och sanitet \(Sida\)](#)

Utmaningen med miljöpolicy

Fördjupningstips till filmen Utmaningen med miljöpolicy

[Natural Resource Management \(U4\)](#)

Miljöutmaningarna och tilliten

Listan som Niklas visar på de företeelser som oroar människor mest innehåller tre miljörelaterade områden. Hur skiljer sig dessa från de övriga? Fundera på vilka fem av dessa tio du har störst möjlighet att själv, i din vardag, påverka till det bättre? Hur många av dem är de tre miljörelaterade? Varför?

Den grundläggande poängen i Niklas presentation är att just miljöfrågorna ligger inom zonen där det faktiskt är möjligt för oss att påverka, här och nu. Samtidigt tenderar vi

alltså att vänta på att andra visar sig goda vilja agerar innan vi själva gör det, eller åtminstone att de agerar samtidigt som vi, så att vi slipper kännas oss dumma som är de enda som källsorterar/åker kollektivt/har köttfria dagar i veckan/duschar snabbt/handlar second hand eller vad det nu kan vara.

Den springande punkten här är tilliten. Vi måste ha tillit till att vi alla gemensamt tar vårt ansvar. Vad är det för poäng med att jag gör uppoffringar om vi alla ändå går under i slutändan? Den intressanta frågan här blir då hur vi bygger tilliten. Kan vi lösa det själva och bara bestämma oss för att lita på varandra? Eller behöver vi lämna över en del av vår frihet till någon som får i uppgift att tala om för oss vad vi får/inte får göra, och på vilket sätt?

Korruptionen gör entré när någon har resurser av något slag som denne kan använda för att få fördelaktiga undantag från den gemensamma överrenskommelsen, undantag som inte sällan innebär att övriga i överrenskommelsen får sämre utdelning. Varför är det så frestande för oss att tillgodose vår personliga nytta framför den gemensamma nyttan? Är det bara vissa människor som kan tänka sig strunta i spelets regler, eller finns det situationer då vi alla är beredda att bryta reglerna för personliga fördelar?

Även om vi har en kollektiv ordning som vi alla följer så finns det inget som hindrar oss från att kritisera denna för att få den justerad i någon riktning. Vem avgör i sådana fall vilka argument som är viktigast, eller kanske vad som är rätt och vad som är fel? När information och desinformation mixas, framförallt i de digitala miljöer där många av oss vistas, ställs stora krav på källkritiskt kunnande för att kunna göra goda bedömningar om vad som är mest rätt och riktigt just nu. Inom nästan alla miljöområden finns det de som talar för striktare hållning, och de som menar att alla faror och larm är uppblåsta. Hur ser jämvikten ut mellan dessa? Ser deras påverkan likadan ut, eller skiljer den sig åt, och i så fall hur?

Fördjupningstips till filmen Miljöutmaningarna och tilliten

[Niklas Harring \(2014\): The Multiple Dilemmas of Environmental Protection: The Effects of Generalized and Political Trust on the Acceptance of Environmental Policy Instruments \(Quality of Government Institute\)](#)

[Maria Oskarson och Bo Rothstein \(2012\): Den sociala tilliten – håller vi på att tappa de unga? \(SOM-institutet\)](#)

[Sveriges unika tillit sjunker: Kan man lita på folk? \(2014\) \(Forskning & Framsteg\)](#)

[Garrett Hardin on the Tragedy of the Commons and Resources](#)